

Windmolengeluid kruipt in je kop

Waar winden dorpingen zich over op? Bewoners van Creil zuchten onder de herrie van windmolens. „De waarden van het platteland worden overboord gezet.”

Door ARJEN SCHREUDER
Woeeffffff. Woeeffffff. Woeeffffff.
De wieken van de windmolen suizen langs de mast en maken de omwonenden horendol.

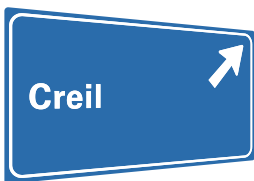
„Ik moet muziek aanzetten om het geluid niet te hoeven horen”, zegt Harrie Hageman. Hij woont op vijfhonderd meter van een windturbine op het erf van een van zijn burens.

Harrie Hageman kwam veertien jaar geleden met zijn vrouw Herma Coumou wonen in Creil, een dorp in de Noordoostpolder. Om de stilte van het platteland te kunnen ervaren. Nu staat hun huis te koop. Ze willen weg.

Harrie Hageman: „Stilte is voor het hoogste genot, bijna een levensvoorwaarde. Driemaal per dag loop ik met onze hond buiten en bijna elke keer vraag ik me af waar mensen het recht vandaan halen mijn stilte te gijzelen.”

Er zijn meer klachten in de buurt. Sjaak den Boer heeft een akkerbouwbedrijf van zijn ouders overgenomen. Die wonen nog op de boerderij. Sjaak den Boer niet.

Afslag

Windmolens langs het IJsselmeer bij Creil. Foto Evelyne Jacq

Zijn vrouw kan niet tegen de herrie en dus zijn ze in Emmeloord blijven wonen. De bewoners van de Noordoostpolder hebben nu al regelmatig de indruk dat ze niet op het platteland maar in een industriegebied wonen.

En het wordt erger. Binnenkort begint de bouw van „het meest productieve windpark” van Nederland. Dat komt op en langs de dijk van de Noordoostpolder. Windmolens, 86 in totaal, reiken tot tweehonderd meter hoogte, de wieken meegerekend. Van Urk langs Creil tot Lemmer. Het Rijk stopt er de komende vijftien jaar in totaal 1 miljard euro subsidie in.

Veel fiducia in bescherming te-

gen lawaai hebben de omwonenden niet. Vooral niet sinds de Tweede Kamer vorige week akkoord ging met een nieuwe Algemene Maatregel van Bestuur die een landelijke norm voor windmolengeluid introduceert. Een lokale overheid komt er niet meer aan te pas. De omwonenden spreken er schande van.

Een woordvoerder van staatssecretaris Joop Atsma (Milieu, CDA) ziet het anders. „Het is altijd een grote verandering als ergens een spoorlijn wordt aangelegd of een windpark. Maar de nieuwe geluidsnorm is niet slechter dan de huidige. We hebben zelfs gezorgd voor extra bescherming in de nacht.”

Hoe dan ook, boer Henk Hoving voelt zich „verraden” door met name de rechtse politieke partijen. Hij herinnert eraan dat premier Rutte tijdens de verkiezingscampagne nog de slogan „windmolens draaien op subsidie” bezigde.

Inmiddels lijkt niets de windmolens in de weg te staan. *Winddressing* noemt Hoving dat. „Dit kabinet wil een groen vlaggetje zetten. Als men straks volop voor kernenergie kiest, kan minister Verhagen nog altijd wijzen naar hoe goed hij bezig is geweest met windenergie.” En daarvoor wordt het platteland dan misbruikt.

Hoving: „Winterstilte is hier

een begrip. Rust en ruimte. Vroeger kon ik mijn buurman op honderd meter afstand met zijn klompen door het grind horen lopen. Ik ben ooit eens ’s nachts wakker geworden van het geluid van een egel.”

Nu heeft hij dubbel glas. „De waarden van het platteland worden overboord gezet. En alleen maar omdat een paar boeren uit geldnood graag windmolens laten draaien.”

Veel omwonenden zijn ervan overtuigd dat windenergie helemaal niet zo duuraam is als vaak wordt beweerd. Want zodra het gaat waaien, leveren de windmolens stroom aan het net en dan moeten andere kolen- en gascentrales minder gaan produceren. Als de wind gaat liggen, moeten de conventionele elektriciteitscentrales weer méér stroom produceren. Al dat geschakel vreet energie en dat doet de voordelen van windenergie teniet. Ongeveer zoals een auto die remmend en optrekkend in de stad veel meer brandstof verbruikt dan op een snelweg.

Hoving: „Laat nou eindelijk eens zien hoe veel gas en kolen we besparen door windmolens. Die besparing is er niet.”

Deskundigen van het onderzoekscentrum ECN in Petten betwisten die redenering. Jawel, vertelt projectcoördinator windenergie Bert Janssen, het klopt dat bij veel windenergie de andere centrales minder moeten produceren. „Maar die centrales bewegen nu ook al dagelijks mee met de vraag. De regelbaarheid van zulke centrales is de laatste jaren geweldig toegenomen.”

Dus windenergie leidt wel degelijk tot besparing op fossiele brandstof? „Zeker.”

Woeeffffff. Woeeffffff. Woeeffffff. De bewoners van Creil hebben er dag en nacht mee te maken. „De grootste ergernis is ’s zomers”, vertelt Piet Reinders, die vlakbij drie windmolens woont. „Als je met een paar flessen wijn op tafel gezellig buiten zit, is het niet erg. Maar wel als je in je eentje wandelt en naar de merels luistert. Het geluid kruipt in je kop en het gaat er niet meer uit.”

Zijn vrouw Annelies van Dooren: „Op het platteland is zo’n geluid indringender dan in de stad. Er zijn geen oordoppen tegen opgewassen. Je kunt het geluid negeren. Aanvaarden. Je kunt je eraan ergeren. Maar het geluid is er altijd en het gaat nooit weg. Het kapot maken van de stilte is misdadig.”